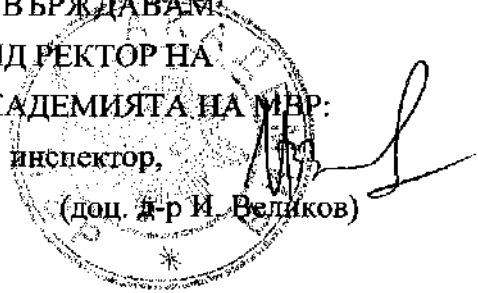

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Александър Малинов" № 1

Рег. № 4853 Екз. № ...
Дата 20.12 2013 г.

УТВЪРЖДАВАМ
ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР:
Гл. инспектор,
(доц. д-р И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

**ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДОБРОВОЛЦИ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА
ПОЖАРНИ АВТОМОБИЛИ И МОТОПОМПИ**

София, 2013

МОДУЛ I – ПОЖАРНИ АВТОМОБИЛИ И МОТОПОМПИ

ЦЕЛ: Целта на обучението е придобиване на знания и умения за правилни действия с пожарни автомобили и мотопомпи, спазване на основните изисквания за безопасни и здравословни условия на труд.

ОБЩА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 80 учебни часа.

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит - тест и практически изпит.

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: пожарни автомобили и мотопомпи.

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: учебна зала и учебен полигон.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1	Общи сведения, класификация, маркировка и оцветяване на пожарните автомобили и мотопомпи.	Основни определения, класификация, маркировка и оцветяване на пожарните автомобили и мотопомпи. Нормативни изисквания.	2 лекции
2	Конструкция на пожарните автомобили.	Основни елементи в конструкцията на пожарните автомобили. Компановка на пожарните автомобили.	3 лекции 2 упр.
3	Пожарни помпи.	Пожарни помпи. Предназначение, общо устройство, принцип на действие, основни параметри и класификация на пожарните центробежни помпи.	2 лекции
4	Водопенна инсталация.	Устройство на водопенната инсталация и принцип на действие.	1 лекция 3 упр.
5	Автомобили за пожарогасене с вода и пяна.	Технически характеристики и конструктивни особености на автомобилите за пожарогасене с вода и пяна с относително по широко разпространение в ГДПБЗН. Правила за работа с центробежната пожарна помпа. Здравословни и безопасни условия на труд.	2 лекции 14 упр.
6.	Автомобили за прахово пожарогасене.	Технически характеристики и конструктивни особености на автомобилите за прахово пожарогасене с относително по широко разпространение в ГДПБЗН. Правила за работа с праховата инсталация. Здравословни и безопасни условия на труд.	1 лекция 2 упр.
7.	Автомобили за комбинирано пожарогасене.	Технически характеристики и конструктивни особености на автомобилите за комбинирано пожарогасене с относително по широко разпространение в ГДПБЗН. Правила за работа с центробежната пожарна помпа и с праховата инсталация. Здравословни и безопасни условия на труд.	2 лекции 4 упр.
8	Пожарни мотопомпи.	Предназначение, общо устройство и класификация. Технически характеристики и конструктивни особености на пожарните мотопомпи с относително по широко разпространение в ГДПБЗН. Основни правила за работа с пожарните мотопомпи. Здравословни и безопасни условия на труд.	2 лекции 6 упр.

		ВСИЧКО ЧАСОВЕ	46
		ЛЕКЦИИ	15
		УПРАЖНЕНИЯ	31

МОДУЛ II - ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ПОЖАРНИТЕ АВТОМОБИЛИ И МОТОПОМПИ

ЦЕЛ: Целта на обучението по модула за доброволците е придобиване на знания и умения за правилна експлоатация на пожарните автомобили и мотопомпи, спазване на основните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.

ОБЩА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 80 учебни часа.

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит-тест и практически изпит.

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: пожарни автомобили и мотопомпи.

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: учебна зала и учебен полигон.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1	Същност, особености и организация на експлоатацията на пожарните автомобили и мотопомпи.	Основни определения. Особености при експлоатацията на пожарните автомобили и мотопомпи. Задължения на водача при експлоатацията на пожарните автомобили и мотопомпи.	2 лекции
2	Получаване, предаване, разработване, консервация и бракуване на пожарните автомобили и мотопомпи.	Ред за получаване, предаване, разработване, консервация и бракуване на пожарните автомобили и мотопомпи.	2 лекции
3	Разходни норми и срокове за подмяна на горивосмазочните и експлоатационните материали.	Основни разходни норми. Мерки за безопасност при транспорт и съхранение на горивосмазочните и експлоатационните материали.	2 лекции
4	Задължения на водачите на пожарните автомобили при движение по пътищата.	Задължения на водачите относно правилата за движение на пожарните автомобили. Мерки за предотвратяване на произшествия при движение на пожарните автомобили. Ред за попълване на отчетната документация.	2 лекции 2 упр.
		ВСИЧКО ЧАСОВЕ	10
		ЛЕКЦИИ	8
		УПРАЖНЕНИЯ	2

МОДУЛ III ПОЖАРНО ВОДОСНАБДЯВАНЕ

ЦЕЛ: Целта на обучението по модула за доброволците е придобиване на знания и умения за водоснабдяване на пожарните автомобили и подаване на вода. Спазване на основните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.

ОБЩА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 80 учебни часа.

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит-тест и практически изпит.

МАТЕРИАЛНО – ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: пожарни автомобили.

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: учебна зала и учебен полигон.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1	Пожарно водоснабдяване на обекти и населени места. Пожарни хидранти и спирателни устройства. Открити водоизточници.	Класификация на водопроводната мрежа. Съоръжения по водопроводната мрежа. Съоръжения за водовземане, видове, характеристики принцип на работа. Видове открити водоизточници. Здравословни и безопасни условия на труд.	2 лекции 2 упр.
2	Загуби на налягане в пожарните шлангове. Съвместна работа на помпи и шлангови линии.	Построяване на шлангови линии с различен диаметър и дължини и измерване на напора в началото и края на линията. Построяване на различни варианти шлангови линии. Здравословни и безопасни условия на труд.	2 лекции 2 упр.
3	Водоснабдяване на пожарни автомобили от открит водоизточник и от водопроводната мрежа.	Установяване на АПГ на открит водоизточник. Построяване на смукателна линия. Засмукване с газоструен вакуум апарат и с воден стълб. Схеми на водоснабдяване с хидроелеватор. Начини на водоснабдяване. Здравословни и безопасни условия на труд.	2 лекции 4 упр.
4	Водни струи. Подаване на вода по време на движение	Видове водни струи. Характеристики на струите. Фактори оказващи влияние на водната струя. Подаване на вода по време на движение. Здравословни и безопасни условия на труд.	2 лекции 2 упр.
5	Последователна и паралелна работа на помпите.	Последователно свързване на помпите: от помпа в помпа, от помпа в цистерна, от помпа в подвижен резервоар. Паралелна работа на помпите-захранване на лафетен струйник. Здравословни и безопасни условия на труд.	2 лекции 4 упр.
		ВСИЧКО ЧАСОВЕ	24
		ЛЕКЦИИ	10
		УПРАЖНЕНИЯ	14

СЪГЛАСУВАНО:

ДИРЕКТОР НА

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ

“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И

ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” - МВР

ГЛАВЕН КОМИСАР,

(инж. Н. Николов)

ПРЕДЛАГА:

ДЕКАН НА

ФАКУЛТЕТ “ПБЗН” ПРИ

АКАДЕМИЯТА НА МВР:

КОМИСАР,

(проф. д-р инж. Г. Ботев)

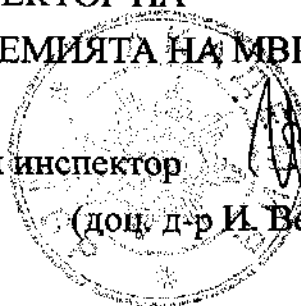

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Александър Малинов" № 1

Рег. № 4865 Екз. № ...
Дата 20.11. 2013 г.

УТВЪРЖДАВАМ:
ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР:

Главен инспектор
(доц. д-р И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

**ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДОБРОВОЛЦИ ЗА ДЕЙСТВИЯ
ПРИ ГАСЕНЕ НА ПОЖАРИ В ОБЕКТИ ЗА СЪХРАНЯВАНЕ
И ПРеработване на твърди горими материали**

(специализирано обучение)

София, 2013

ЦЕЛ: Придобиване на знания и практически умения от доброволци за самостоятелни действия при гасене на пожари в обекти за съхраняване и преработване на твърди горими материали.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 24 учебни часа;

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит – тест и практически изпит;

ОРГАНИЗАЦИЯ: участниците в един курс да бъдат максимум 12 човека с успешно завършен първоначален основен курс;

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: индивидуални защитни средства, дихателни апарати, противопожарни автомобили, мултимедия, имитационни средства (флагчета –червен, черен, зелен).

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала, полигон със фрагмент от сграда, реален обект.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1	Гасене на пожари в обекти на текстилната промишленост. Правила за безопасност и здраве	Характеристика на сградите и цеховете. Особенности в развитието на пожари в складове за памук, цехове: дараци, батаж, складове за готова продукция. Разузнаване на пожара. Изисквания при гасене и извършване на евакуация. Мерки за безопасност при гасенето.	1 часа лекция 3 часа упражнения (ПТЗ)
2	Гасене на пожар в магазини и складове за въглища	Характеристика на магазините и складовете за въглища. Разузнаване на пожара. Изисквания при гасене и извършване на евакуация. Мерки за безопасност при гасенето.	1 часа лекция 3 часа упражнения (ПТЗ)
3	Гасене на пожари в обекти на дървообработващата промишленост. Правила за безопасност и здраве	Характеристика на дървообработващите предприятия. Особенности в развитието и разпространението на пожари в сушилни, цехове за разкрояване, шлайфане, лакиране, сглобяване и складове за готова продукция. Разузнаване на пожара. Начини и средства за гасене	2 часа лекция 6 часа упражнения (ПТЗ)
4	Гасене на пожар в зърно преработвателни обекти. Правила за безопасност и здраве	Особености на развитието и разпространението на пожари в зърно преработвателни обекти. Разузнаване на пожара. Изисквания при гасене и извършване на евакуация. Мерки за безопасност при гасенето.	2 часа лекция 6 часа упражнения (ПТЗ)
		ЛЕКЦИИ	6
		УПРАЖНЕНИЯ	18
		ОБЩО ЧАСОВЕ:	24

ЛИТЕРАТУРА:

1. Лекции по темата;
- 2. Наредба № Из-1941 от 25 юли 2011 г. За реда за осъществяване на пожарогасителната и спасителната дейност от органите за пожарна безопасност и защита на населението на министерството на вътрешните работи. Издадена от министерството на вътрешните работи, обн. ДВ. Бр.62 от 12 август 2011г.
3. Заповед Из – 1775/05.08.2010 г. Правила за безопасност и здраве при работа на органите за „ПБЗН“.
4. Чочев, В. Оперативна тактика за гасене на пожари, С, Огнеборец, 2003

СЪГЛАСУВАНО:

**ДИРЕКТОР НА
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ
И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” - МВР
ГЛАВЕН КОМИСАР,**

(инж. Н. Николов)

ПРЕДЛАГА:

**ДЕКАН НА
ФАКУЛТЕТ “ПБЗН” ПРИ
АКАДЕМИЯТА НА МВР:
КОМИСАР,**

(проф. д-р инж. Г. Ботев)

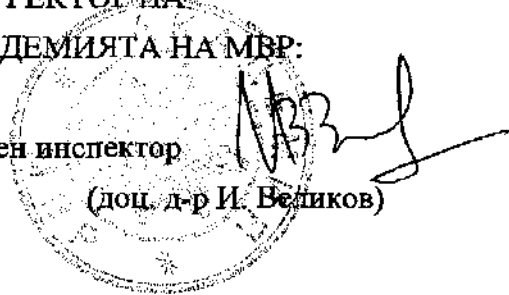

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Александър Матинов" № 1

Рег. № 4857 Екз. № ...
Дата 20.11 2013 г.

УТВЪРЖДАВАМ:
ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР:

Главен инспектор
(доц. д-р И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

**ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДОБРОВОЛЦИ ЗА ДЕЙСТВИЯ
ПРИ ГАСЕНЕ НА ПОЖАРИ В ТРАНСПОРТНИ СРЕДСТВА**

(специализирано обучение)

София, 2013

ЦЕЛ: Придобиване на знания и практически умения от доброволци за самостоятелни действия при гасене на пожари в транспортни средства.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 24 учебни часа;

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит – тест, практически изпит;

ОРГАНИЗАЦИЯ: участниците в един курс да бъдат максимум 12 човека с успешно завършен първоначален основен курс;

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: индивидуални защитни средства, дихателни апарати, противопожарни автомобили, мултимедия, имитационни средства (флагчета – червен, черен, зелен).

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала, полигон, реален обект.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1	Гасене на пожари в подвижния железопътен състав. Правила за безопасност и здраве	Развитие, особености и пътища за разпространение на пожарите в подвижния железопътен състав (локомотиви, товарни вагони, ж.п цистерни). Разузнаване, начини и средства за гасене. Мерки за безопасност при гасенето.	2 часа лекция 6 часа упражнения
2	Гасене на пожари в обекти от автотранспорта. Правила за безопасност и здраве	Развитие, особености и пътища за разпространение на пожарите в МПС и гаражи. Разузнаване, начини и средства за гасене. Мерки за безопасност при гасенето.	2 часа лекция 6 часа упражнения
3	Гасене на пожари в обекти от електротранспорта. Правила за безопасност и здраве	Развитие, особености и пътища за разпространение на пожарите в обекти от електротранспорта (тролейбуси, трамвай, троллейбусни и трамвайни депа). Разузнаване, начини и средства за гасене. Мерки за безопасност при гасенето.	2 часа лекция 6 часа упражнения
		ЛЕКЦИИ	6
		УПРАЖНЕНИЯ	18
		ОБЩО ЧАСОВЕ:	24

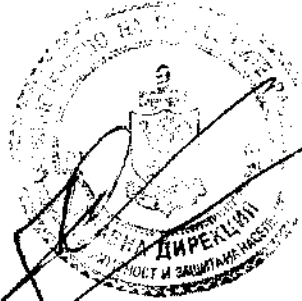
ЛИТЕРАТУРА:

1. Лекции по темите;
2. Наредба № Из-1941 от 25 юли 2011 г. За реда за осъществяване на пожарогасителната и спасителната дейност от органите за пожарна безопасност и защита на населението на министерството на вътрешните работи. Издадена от министерството на вътрешните работи, обн. ДВ. Бр.62 от 12 август 2011г.

3. Заповед Из – 1775/05.08.2010 г. Правила за безопасност и здраве при работа на органите за „ПБЗН“.
4. Чочев, В. Оперативна тактика за гасене на пожари, С, Огнеборец, 2003.

СЪГЛАСУВАНО:
ДИРЕКТОР НА
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ
И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” -МВР
ГЛАВЕН КОМИСАР,

(инж. Н. Николов)

ПРЕДЛАГА:
ДЕКАН НА
ФАКУЛТЕТ “ПБЗН” ПРИ
АКАДЕМИЯТА НА МВР:
КОМИСАР,

(проф. д-р инж. Г. Ботев)

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Александър Малинов" № 1

Рег. № 4859 Екз. № ...
Дата 22.11 2013 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР:

Главен инспектор

(доц. д-р И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

**ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДОБРОВОЛЦИ ЗА ДЕЙСТВИЯ
ПРИ ГАСЕНЕ НА ПОЖАРИ В СГРАДИ**

(специализирано обучение)

София, 2013

ЦЕЛ: Придобиване на знания и практически умения от доброволци за самостоятелни действия при гасене на пожари в сгради.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 24 учебни часа;

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит – тест, практически изпит;

ОРГАНИЗАЦИЯ: участниците в един курс да бъдат максимум 12 човека с успешно завършен първоначален основен курс;

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: индивидуални защитни средства, дихателни апарати, противопожарни автомобили, мултимедия, имитационни средства (флагчета – червен, черен, зелен).

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала, полигон със фрагмент от сграда, реален обект.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1	Гасене на пожари в жилищни и високи сгради. Правила за безопасност и здраве.	Развитие и пътища за разпространение на пожара в сутерени, етажи и покриви на жилищни сгради. Схеми на развитие на пожарите и начини за използване на повишено налягане (вентилатори) за осигуряване на «чиста зона за действие» в посочените обекти. Разузнаване на пожара. Изисквания при гасене и извършване на евакуация. Мерки за безопасност при гасенето.	1 час лекция
2	Гасене на пожари в болници. Правила за безопасност и здраве	Особености на развитието и разпространението на пожари в болници. Разузнаване на пожара. Изисквания при гасене и извършване на евакуация. Мерки за безопасност при гасенето.	1 час лекция
3	Пожаро-тактическо занятие в конкретен обект (сграда)	Провеждане на пожаро-тактическо занятие за отработване на практика на начините за извършване на разузнаване, гасене, евакуация и спасяване от сгради.	6 часа упражнения
4	Гасене на пожари в обществени сгради (театри, кинозалони). Правила за безопасност и здраве	Особености на развитието и разпространението на пожари в театри и кинозалони. Разузнаване на пожара. Изисквания при гасене и извършване на евакуация. Мерки за безопасност при гасенето.	1 час лекция 3 часа упражнения
5	Гасене на пожари в училища и детски градини. Правила за безопасност и здраве	Особености на развитието и разпространението на пожари в училища и детски градини. Разузнаване на пожара. Изисквания при гасене и извършване на евакуация. Мерки за безопасност при гасенето.	1 час лекция 3 часа упражнения

6	Оперативно-тактически действия при възникване на явленията "Експлозивно горене" и "Димна експлозия". Правила за безопасност и здраве	Запознаване на обучаемите с причините за възникване, признаците на поява и ефекта на явленията „експлозивно горене” и „димна експлозия”. Формиране на адекватно поведение за работа и престой в затворено горящо и задимено помещение и създаване на знания и умения за работа в среда на проява на явленията и съпътстващите ги опасни последици. Разузнаване на пожара. Начини и средства за защита и гасене.	2 часа лекция 6 часа практическо занятие на полигон.
		ЛЕКЦИИ УПРАЖНЕНИЯ ОБЩО ЧАСОВЕ:	6 часа 18 часа 24 часа

ЛИТЕРАТУРА

1. Лекции по темата;
2. Заповед Из – 2219/28.09.2010 г. Правила за действия на Ръководителя на оперативните действия при характерни произшествия.
3. Наредба № Из-1941 от 25 юли 2011 г. За реда за осъществяване на пожарогасителната и спасителната дейност от органите за пожарна безопасност и защита на населението на министерството на вътрешните работи. Издадена от министерството на вътрешните работи, обн. ДВ. Бр.62 от 12 август 2011г.
4. Заповед Из – 1775/05.08.2010 г. Правила за безопасност и здраве при работа на органите за „ПБЗН”.
5. Чочев, В. Оперативна тактика за гасене на пожари, С, Огнеборец, 2003.

СЪГЛАСУВАНО:
ДИРЕКТОР НА
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ
И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” - МВР
ГЛАВЕН КОМИСАР,

(инж. Н. Николов)

ПРЕДЛАГА:
ДЕКАН НА
ФАКУЛТЕТ “ПБЗН” ПРИ
АКАДЕМИЯТА НА МВР;
КОМИСАР,

(проф. д-р инж. Г. Ботев)

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Александър Малинов" № 1

Рег. № У861 Екз. № ...
Дата 20.12 2013 г.

УТВЪРЖДАВАМ:
ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР
Главен инспектор

(доц. д-р И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

**ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДОБРОВОЛЦИ ЗА ДЕЙСТВИЯ
ПРИ ГАСЕНЕ НА ПОЖАРИ В ХИМИЧЕСКАТА,
НЕФТОХИМИЧЕСКАТА И НЕФТОДОБИВНАТА ПРОМИШЛЕНОСТ**

(специализирано обучение)

София, 2013

ЦЕЛ: Придобиване на знания и практически умения от доброволци за самостоятелни действия при гасене на пожари в химическата, нефтохимическата и нефтодобивната промишленост.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 24 учебни часа;

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит – тест и практически изпит;

ОРГАНИЗАЦИЯ: участниците в един курс да бъдат максимум 12 човека с успешно завършен първоначален основен курс;

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: индивидуални защитни средства, дихателни апарати, противопожарни автомобили, мултимедия, имитационни средства (флагчета – червен, черен, зелен).

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала, полигон, реален обект.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1	Гасене на пожари в газови и нефтени фонтани. Правила за безопасност и здраве	Характеристика и класификация на газови и нефтени фонтани. Възникване и развитие на пожарите. Етапи на гасене. Начини и средства за гасене.. Мерки за безопасност при гасенето.	2 часа лекция 6 часа упражнения
2	Гасене на пожари в резервоари с ЛЗТ и ГТ. Правила за безопасност и здраве	Особености при възникване и развитие на пожари в резервоари с ЛЗТ и ГТ. Начини и средства за защита и гасене. Разузнаване на пожара. Мерки за безопасност при гасенето.	2 часа лекция 6 часа упражнения
3	Гасене на пожари в технологични инсталации. Правила за безопасност и здраве	Развитие и пътища на разпространение на пожари в открити технологични инсталации, тръбни пещи, помпени станции и др. Разузнаване на пожара. Начини и средства за защита и гасене.	2 часа лекция 6 часа упражнения
		ЛЕКЦИИ	6
		УПРАЖНЕНИЯ	18
		ОБЩО ЧАСОВЕ:	24

ЛИТЕРАТУРА:

1. Лекции по темата;
2. Наредба № 13-1941 от 25 юли 2011 г. За реда за осъществяване на пожарогасителната и спасителната дейност от органите за пожарна безопасност и защита на населението на министерството на вътрешните работи. Издадена от министерството на вътрешните работи, обн. ДВ. Бр.62 от 12 август 2011г.

3. Заповед Из – 1775/05.08.2010 г. Правила за безопасност и здраве при работа на органите за „ПБЗН“.
4. Чочев, В. Оперативна тактика за гасене на пожари, С, Огнеборец, 2003.

СЪГЛАСУВАНО:

ДИРЕКТОР НА

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ

“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ

И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” - МВР

ГЛАВЕН КОМИСАР,

(инж. Н. Николов)

ПРЕДЛАГА:

ДЕКАН НА

ФАКУЛТЕТ “ПБЗН” ПРИ

АКАДЕМИЯТА НА МВР:

КОМИСАР,

(проф. д-р инж. Г. Ботев)

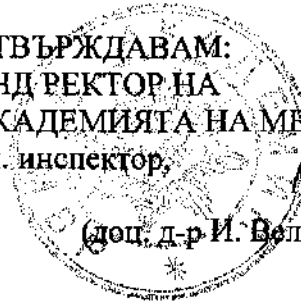

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Александър Малинов" № 1

Рег. № ..... У8У5 ..... Екз. № ...
Дата ..... 10.11 ..... 2013 г.

УТВЪРЖДАВАМ:
ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР
Гл. инспектор,
(доц. д-р И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

**ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДОБРОВОЛЦИ ЗА СПАСЯВАНЕ НА ЗАТРУПАНИ
ХОРА ПОД РАЗВАЛИНИТЕ НА РАЗРУШЕНИ СГРАДИ И ДР.**

(ТЕМАТИКАТА НА КУРСА НЕ РАЗГЛЕЖДА АВАРИИ СВЪРЗАНИ С ПОЖАРИ)

София, 2013

ЦЕЛ: Придобиване на теоретични знания и практически умения за спасяване на хора попаднали под развалините на сгради и други обекти от градската инфраструктура.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 27 учебни часа;

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит – тест, практически изпит;

ОРГАНИЗАЦИЯ: участниците в един курс да бъдат максимум 12 човека;

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: защитни средства за работа в развалини на сгради и др., сигнални ограждащи елементи за маркиране на работната зона през деня и нощта, хидравлични и пневматични комплекти за повдигане на плоскости и други режещи инструменти за прерязване на арматура и направа на отвори в бетонени конструкции. Носилки за пренасяне на пострадалите и средства за оказване на първа помощ, ГСМ, мултимедия;

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала и полигон, част от полуразрушена сграда или друго съоръжение от градската инфраструктура.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1.	Обща информация за разрушаването на сгради, причини и последици.	Изучават се различните видове причини за разрушаване на сгради. Организацията на спасителните работи при масови поражения върху инфраструктурата. Задълженията на екипите при ликвидиране на последици от разрушения и спасяване на затрупани. Нормативната база регламентираща спасителните работи в различни условия (природни бедствия, терористични актове или неправомерно нарушаване конструкцията на сградата). Спасяване на хора затрупани от строителни материали и затрупани в изкопи. Етапите на спасителната операция и взаимодействието с органите на ЦСМП и полицията.	2 часа лекция
2.	Защитно облекло, предпазни средства за работа при проникване в сгради с разрушени елементи	Изучават се видовете защитни облекла. Защитни ботуши, ръкавици. Предпазни каски и шлемове и др. Мерки за безопасност.	1 час лекция
3.	Хидравлични комплекти за спасителни работи. Мерки за безопасност при работа.	Конструкция и предназначение на хидравличните инструменти за повдигане. Сглобяване и привеждане в работно положение на инструмента. Използване на допълнителни подпори и крепежни елементи. Мерки за безопасност при работа с хидравлични системи работещи с повишено налягане. Видими и невидими конструктивни особености на инструмента в зависимост от обработваните материали (бетонени конструкции и др.). Експлоатация и поддръжка на спасителните комплекти Практически упражнения за подготовка на системите за работа.	1 час лекция 1 час упражнения

4.	Пневматични повдигащи системи (пневматични възглавници).	Пневматични възглавници за повдигане на товари. Конструктивни особености, сглобяване и привеждане в действие. Технически характеристики на различните пневматични системи за повдигане на конструкции. Мерки за безопасност при работа с пневматични системи за повдигане. Практически упражнения и подготовка на системите за работа.	1 час лекция 1 час упражнения
5.	Инструменти за рязане и пробиване на спасителни отвори в конструкцията на сгради.	Режещи инструменти, технически характеристики и предназначение. Мерки за безопасност при работа с режещи инструменти. Инструменти за къртене и направа на отвори в бетонени прегради (механични, пневматични и др.) Мерки за безопасност при работа с тях.	1 час лекция 1 час упражнения
6.	Инструменти за издирване на затрупани хора.	Акустични прибори за претърсване на сгради, технически характеристики и др. Работа с акустична апаратура. Биометрични прибори за улавяне на биополе. Принцип на работа. Преносима видео техника за издирване на пострадали. Технически характеристики и работа с видео апаратура.	1 час лекция 1 час упражнения
7.	Издирване на пострадали, затрупани под развалините на ..... В гр.	Сигнално ограждане на произшествието. Осигуряване на безопасна зона за работа на екипите участващи в спасителните работи. Подготовка и работа на спасителните екипи при издирването на пострадали. Направа на отвори в конструкцията на сградата за достъп до пострадалите. Първа помощ на пострадали в зависимост от пораженията и получените наранявания. Разглеждат се всички способи за направа на отвори (повдигане на бетонена плоча с използване на клин и хидравличен инструмент, повдигане с използване на пневматични повдигащи средства и др.) Осигуряване на отворите с цел безопасност при последващи действия по спасяване на пострадалите. В хода на практическото занятие се отработват и въпроси свързани с работа в тесни пространства, канализационни отвори и др. В хода на занятието се изграждат и системи за извличане на пострадали от дълбочина, изкъртват се части от бетонени плочи и се режат арматурни желяза за направа на проходи. Изучават се всички методи за укрепване на конструкцията с цел осигуряване на безопасното излизане на екипите.	1 час лекция 7 часа практическо занятие на полигон.
8.	Първа помощ при спасяване на затрупани хора под развалините на сгради.	Оказване на първа помощ до пристигането на медицински специалисти. Оценка на жизнените показатели на пострадалите. Кръвоспиращи превръзки и поставяне на имобилизационни шини и др. Почистване на горните дихателни пътища. Сортиране на пострадалите до пристигане на специалисти от ЦСМП. Специализирана медицинска помощ (ЦСМП). Транспортване на пострадалите.	2 часа лекция 2 часа упражнения

9.	Изпит	Теоретичен и практически изпит	4 часа
		ВСИЧКО ЧАСОВЕ:	
		ЛЕКЦИИ	10
		УПРАЖНЕНИЯ	17
		ОБЩО ЧАСОВЕ:	27

СЪГЛАСУВАНО:
ДИРЕКТОР НА
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ
И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” - МВР
ГЛАВЕН КОМИСАР,

(инж. Н. Николов)

ПРЕДЛАГА:

ДЕКАН НА

ФАКУЛТЕТ “ПБЗН” ПРИ
АКАДЕМИЯТА НА МВР:
КОМИСАР,

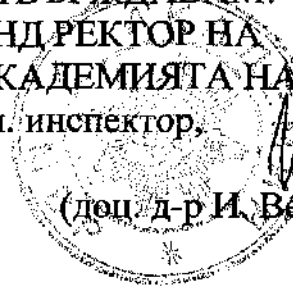
(проф. д-р инж. Г. Ботев)

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Ап. Малинов" № 1

Рег. № У849 Екз. № ...
Дата 20.12 2013 г.

УТВЪРЖДАВАМ:
ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР:
Гл. инспектор,

(доц. д-р И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДОБРОВОЛЦИ ЗА РАБОТА С МОТОРЕН ТРИОН

ЦЕЛ: Придобиване на теоретични знания и практически умения за работа с моторен трион при въздействие върху дърво.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 40 учебни часа;

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит – тест, практически изпит;

ОРГАНИЗАЦИЯ: участниците в един курс да бъдат максимум 10 човека;

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: комплектован моторен трион, инструмент за ремонт, инструмент за ръчно заточване на веригата, защитни дрехи, каска и противосрезни ръкавици, горивосмазочни материали, мултимедия;

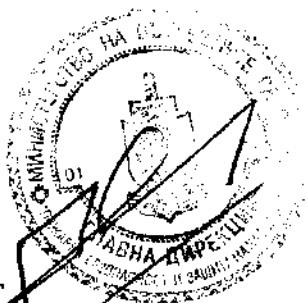
МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала и полигон.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1.	Обща информация за моторните триони, използвани за нуждите на ГДПБЗН.	Изучават се различните видове моторни триони и критериите за избор на подходящ за нуждите на ГДПБЗН. Изучават се видовете бензинови моторни триони (БМТ) за въздействие върху дърво, основните им елементи и тяхното предназначение. Разглеждат се специфичните особености при използването на БМТ за нуждите на ГДПБЗН.	1 час лекция
2.	Основни правила за експлоатация на БМТ. Мерки за безопасност.	Изучават се различните видове проверки на БМТ, отделните етапи на тези проверки, както и последователността и начина за тяхното извършване. Изучават се правилата за подготовка и привеждане в действие на БМТ. Обръща се внимание на мерките за безопасност при осъществяване на тези действия.	1 час лекция 7 часа упр.
3.	Защитно облекло, предпазни средства и спомагателни инструменти, необходими при работа с БМТ.	Изучават се видовете защитни облекла и инструменти, използвани в процеса на експлоатация на БМТ	1 час лекция
4.	Поваляне на дървета. Мерки за безопасност.	Изучават се нормативната база, регламентираща въздействието върху дървото и основните етапи на организацията при неговото поваляне. Изучават се основните правила за въздействие върху дървото при неговото поваляне, като се обръща специално внимание върху мерките за безопасност.	1 час лекция 7 часа упр.
5.	Кастрене на дървета. Мерки за безопасност.	Изучават се основните правила за въздействие върху дървото при неговото кастрене, когато е повалено или от коша на автоподемник (автомеханична стълба), като се обръща специално внимание на мерките за безопасност	1 час лекция 7 часа упр.
6.	Въздействие върху дървета със специфични особености.	Изучават се основните правила за въздействие върху дървета с диаметър, по голям от режещата дължина на шината; с естествен наклон, различен от посоката на поваляне на дървото; разположени върху наклонен терен и др.	6 часа упр.

7.	Изпит	Теоретичен и практически изпит	8 часа
		ВСИЧКО ЧАСОВЕ:	
		ЛЕКЦИИ	5
		УПРАЖНЕНИЯ	35
		ОБЩО ЧАСОВЕ:	40

СЪГЛАСУВАНО:
ДИРЕКТОР НА
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ
И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” - МВР
ГЛАВЕН КОМИСАР,

(инж. Н. Николов)

ПРЕДЛАГА:

ДЕКАН НА
ФАКУЛТЕТ “ПБЗН” ПРИ
АКАДЕМИЯТА НА МВР:
КОМИСАР,

(проф. д-р инж. Г. Ботев)

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Александър Малинов" № 1

Рег. № 4851 Екз. № ...
Дата 10.11. 2013 г.

УТВЪРЖДАВАМ:
ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР:
Гл. инспектор,

(доц. д-р И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

**ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДОБРОВОЛЦИ ЗА СПАСЯВАНЕ НА
ПОСТРАДАЛИ ХОРА В ПЪТНОТРАНСПОРТНО ПРОИЗШЕСТВИЕ**

(ТЕМАТИКАТА НА КУРСА НЕ РАЗГЛЕЖДА
АВАРИИ СВЪРЗАНИ С ПОЖАРИ)

София, 2013

ЦЕЛ: Придобиване на теоретични знания и практически умения за спасяване на пострадали при пътнотранспортен инцидент.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 28 учебни часа;

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит – тест, практически изпит;

ОРГАНИЗАЦИЯ: участниците в един курс да бъдат максимум 12 човека;

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: защитни средства за работа на пътя, сигнални ограждащи елементи за маркиране на работната зона през деня и нощта, хидравлични комплекти за рязане и разпъване, пневматични комплекти за повдигане на части от МПС или товарите разпръснати след произшествието и затиснали пострадали хора. Носилки за пренасяне на пострадалите и средства за оказване на първа помощ (превързочни материали и др. средства за имобилизация), моторни превозни средства излезли от употреба за осигуряване на практическото обучение (по възможност минимум два автомобила), GSM, мултимедия;

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала и полигон, част от пътно платно наподобяващо пътната инфраструктура.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1.	Обща информация за пътнотранспортните произшествия, причини и последици.	Изучават се различните видове транспортни произшествия в ликвидирането на които участват силите и средствата на ГДПБЗН. Задълженията на екипите при ликвидиране на ПТП. Разглежда се нормативната база регламентираща спасителните работи извършвани на пътя. Етапите на спасителната операция и взаимодействието с органите на ЦСМП и пътна полиция.	2 часа лекция
2.	Защитно облекло, предпазни средства за работа при ПТП.	Изучават се видовете защитни облекла. Защитни ботуши, ръкавици. Предпазни каски и шлемове. Мерки за безопасност.	1 час лекция
3.	Хидравлични комплекти за спасителни работи. Мерки за безопасност при работа с хидравлични инструменти.	Конструкция и предназначение на хидравличните инструменти за рязане, разпъване и повдигане. Сглобяване и привеждане в работно положение на инструмента. Мерки за безопасност при работа с хидравлични системи работещи с повишено налягане. Видими и невидими конструктивни особености на инструмента в зависимост от обработваните материали (стомани). Експлоатация и поддръжка на спасителните комплекти Практически упражнения за подготовка на системите за работа.	1 час лекция 2 час упражнения

4.	Пневматични повдигащи системи (пневматични възглавници).	Пневматични възглавници за повдигане на товари. Конструктивни особености, сглобяване и привеждане в действие. Технически характеристики на различните пневматични повдигащи средства. Мерки за безопасност при работа с пневматични системи за повдигане. Практически упражнения и подготовка на системите за работа.	1 час лекция 2 час упражнения
5.	Съвременни системи за сигурност МПС.	Системи за сигурност в автомобила (пиротехнически средства), видове горива и тяхната опасност при механично въздействие върху конструкцията на автомобила. Мерки за безопасност при механична интервенция.	2 часа лекция
6.	Ликвидиране на последиците от ПТП.	Сигнално ограждане на ПТП. Осигуряване на безопасна зона за работа на екипите участващи в спасителните работи. Подготовка и работа на спасителните екипи при стабилизиране на МПС с цел безопасна интервенция. Оказване на първа помощ на пострадалите. Направа на първи отвор за достъп до пострадалите с цел оказване на първа помощ и стабилизиране на жизнените им показатели. Разглеждат се всички способности за направа на първи отвор (отстраняване на предни задни и странични стъкла, премахване на предни врати, отстраняване на задни врати, отстраняване на прегради при проникване през багажника на автомобила, премахване на покривната конструкция и др.) В хода на практическото занятие се отработват и въпроси свързани с извличане на пострадал затиснат под МПС (или затиснат от товара на тежкотоварно МПС) с помощта на пневматични повдигащи системи (възглавници) и др.	1 час лекция 7 часа практическо занятие на полигон.
7.	Първа помощ при ПТП.	Оказване на първа помощ до пристигането на медицински специалисти. Видове травми, първа помощ. Оценка на жизнените показатели на пострадалите. Почистване на горните дихателни пътища. Кръвоспиращи превръзки. Поставяне на имобилизационна яка и други обездвижващи превръзки при счупване на крайници. Сортиране на пострадалите до пристигане на специалисти от ЦСМП. Взаимодействие със специалистите от специализираната медицинска помощ (ЦСМП). Транспортиране на пострадалите.	2 часа лекция 3 часа упражнения
8.	Изпит	Теоретичен и практически изпит	4 часа

	ВСИЧКО ЧАСОВЕ:	
	ЛЕКЦИИ	10
	УПРАЖНЕНИЯ	18
	ОБЩО ЧАСОВЕ:	28

СЪГЛАСУВАНО:

ДИРЕКТОР НА

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ

“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ

И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО

ГЛАВЕН КОМИСАР,

(инж. Н. Николов)

ПРЕДЛАГА:

ДЕКАН НА

ФАКУЛТЕТ “ПБЗН” ПРИ

АКАДЕМИЯТА НА МВР:

КОМИСАР,

(проф. д-р инж. Г. Ботев)

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Александър Малинов" № 1

Рег. № ..... 4844 ..... Екз. № ...
Дата ..... 20.12 ..... 2013 г.

УТВЪРЖДАВАМ:
ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР:
Гл. инспектор,

(доц. д-р И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

**ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДОБРОВОЛЦИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА АВАРИИ В
ХИМИЧЕСКАТА ПРОМИШЛЕНОСТ С ИЗТИЧАНЕ НА ХИМИЧЕСКИ
ПРОДУКТИ ОТ СЪДОВЕ В ОКОЛНАТА СРЕДА И ПРИ ЛИКВИДИРАНЕТО НА
ПРОБИВИ В АВТО И ЖП ЦИСТЕРНИ ТРАНСПОРТИРАЩИ ОПАСНИ
ВЕЩЕСТВА**

(ТЕМАТИКАТА НА КУРСА НЕ РАЗГЛЕЖДА АВАРИИ СВЪРЗАНИ С ПОЖАРИ)

София, 2013

ЦЕЛ: Придобиване на теоретични знания и практически умения за работа по предотвратяване на течове от съоръжения за преработка, съхранение и превоз на опасни вещества в опасна среда.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 24 учебни часа;

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит – тест, практически изпит;

ОРГАНИЗАЦИЯ: участниците в един курс да бъдат максимум 12 човека;

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: защитни средства за работа в химически активна среда, въздушно-дихателни апарати за спасителите и допълнителни маски за защита на дихателните пътища на пострадалите, камера за деконтаминация на пострадали и спасители, деконтаминиращи средства, носилки за пренасяне на пострадали и средства за оказване на първа помощ, пневматични мобилни системи за тампониране (спиране на течове) и пневматични мобилни средства за прехвърляне на течности в други обеми, елементи от съоръжения или цистерни за извършване на тампониране от обучаемите, ГСМ, мултимедия;

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала, полигон с монтирана цистерна или част от инсталация с възможност за тампониране. Мултимедия.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1.	Обща информация за авариите с изтичане на вещества в околната среда.	Изучават се различните видове аварии с изтичане на опасни вещества в ликвидирането на които участват силите и средствата на ГДПБЗН. Изучават се видовете аварийни изтичания в зависимост от производствата в дадения промишлен район където изпълняват задълженията си доброволните формирования. Изучава се кога е необходимо да се извърши деконтаминация в зависимост от опасностите за пострадалите и спасителите Разглеждат се видовете транспортни средства и евентуалните аварии при транспортирането на опасни товари по местопребиваване на доброволните формирования.	2 часа лекция
2.	Защитно облекло, предпазни средства за работа в горещата зона. Мерки за безопасност.	Изучават се видовете защитни облекла, спецификата на обличането и спецификата на събличането на деконтаминирано и частично деконтаминирано облекло. Етапите , на деконтаминация на пострадалите, спасителите и техниката. Маркирането на опасните зони за достъп. Мерки за безопасност с цел ограничаване на замърсяванията.	2 часа лекция

3.	<p>Пневматични системи за ограничаване на течовете. Мерки за безопасност при работа с мобилни пневматични системи.</p>	<p>Пневматични възглавници за повдигане и ограничаване на разливи вследствие на преобръщане на обеми с опасни вещества. Пневматични възглавници за спиране на течове от цистерни. Поставяне и работа с тях. Пневматични системи с възможност за тампониране на ограничени отвори и евакуация на част от течността в друг обем. Мерки за безопасност при работа с такива прибори. Пневматични възглавници за тампониране на канализационни отвори за ограничаване разпространението на опасни вещества в канализационната мрежа. Тампониране на отвори на обърнати цистерни и др. съоръжения за ограничаване на течове.</p> <p>Практически упражнения за подготовка на системите за работа, преди въвеждането в горещата зона.</p>	<p>2 часа лекция 2 часа упражнения</p>
4.	<p>Ликвидиране на промишлена авария с изтичане на ..... и тампониране на теча.</p> <p>Ликвидиране на ПТП с превоз на ОВТ по шосе и/или железопътна цистерна с тампониране на теча.</p>	<p>Изучават се основните правила за работа при тампониране на .....с теч на .....(хлор), сигнално ограждане на района с обособяване на гореща, топла и студена зона. Ограничаване на достъпа в опасния район без индивидуални предпазни средства. Подготовка и разполагане на екипите за деконтаминация на пострадали, спасители и техника. Подготовка и работа на спасителните екипи в горещата зона. Спасяване на пострадали, тампониране на течове и ограничаване на аварията. Участващите в горещата зона докладват за всяко свое действие в сформирания щаб с използване на радиостанции с ларингофони. (Изучават и методи за комуникация в екипа със знаци при липса на такава комуникационна техника.) Екипите се подготвят и за взаимопомощ при усложняване на обстановката и при инцидент със спасител, когато имаме ограничен брой индивидуални защитни средства. В обстановка на намалена видимост и задимяване.</p>	<p>1 час лекция 7 часа практическо занятие на полигон.</p>
5.	<p>Първа помощ при различни химически аварии с изтичане на опасни вещества.</p>	<p>Първа помощ в зависимост от веществата използвани и транспортирани в зоната на действие на доброволните формирования. Сортировка и пренасяне до пункта за деконтаминация. Взаимодействие с органите на специализирана медицинска помощ от ЦСМП. Транспортиране на пострадалите.</p>	<p>2 часа лекция 2 часа упражнения</p>
6	<p>Изпит</p>	<p>Теоретичен и практически изпит</p>	<p>4 часа</p>

	ВСИЧКО ЧАСОВЕ:	
	ЛЕКЦИИ	9
	УПРАЖНЕНИЯ	15
	ОБЩО ЧАСОВЕ:	24

СЪГЛАСУВАНО:
ДИРЕКТОР НА
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ
И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” - МВР
ГЛАВЕН КОМИСАР,

(инж. Н. Николов)

ПРЕДЛАГА:
ДЕКАН НА
ФАКУЛТЕТ “ПБЗН” ПРИ
АКАДЕМИЯТА НА МВР:
КОМИСАР,

(проф. д-р инж. П. Ботев)